NĂM THỨ MƯỜI. — SỐ THỨ 1026 — MỖI SỐ 0 $ 03 — NGÀY THỨ BẢY 19 AOUT 1922

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE — 441

HANOI

	Báo riêng về Thể thao Bản in 2 thứ giấy	Bản in 2 thứ giấy đóng sách	Bản in 1 thứ giấy đóng sách	Bản in 2 thứ giấy Tranh ảnh	Bản in 2 thứ giấy Tranh ảnh Thể thao	Bản in 2 thứ giấy Tranh ảnh Thể thao Phụ nữ	Bản in 2 thứ giấy Tranh ảnh Thể thao Phụ nữ Tiểu thuyết
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	5 $ 30	5 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	9 $ 00
Các làng và Các công-sở	»	8. 00	7. 00	8. 00	9. 00	9. 00	»
Sáu tháng.	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 30	3. 30	4. 50
Ba tháng.	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	2. 25	
Một tháng.	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	0. 75	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. B. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans le 1er page. . . ! 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái vấn-đề vệ-sinh ở chốn thôn-quê

ÂU-TRÍ-VIÊN 沙 雅 樓 CÓ ẢNH-HƯỞNG BẾN SỰ VỆ-SINH THẾ NÀO ?

(Tiếp theo)

Tôi bây tỏ những công-việc khó khăn về cách truyền-bá vệ-sinh như thế, chắc độc-giả đọc đến đây cũng có ngờ khó : Nếu vậy thì đành để cho giống mình ngày một hao mòn đi, không sao cho dân nhà quê hiểu được, tin được vệ-sinh hay sao ? Xin đáp : Không ! Phải dạy chứ ! Dạy cách ấy không được thì dùng cách khác. Nhưng xin nói rằng những hạng ba bốn năm mươi tuổi đầu rồi, hoặc ngu dốt không sao dạy được, hoặc đã quen thói ở bẩn thành Tinh rồi thì đành để phó mặc họ với trời, chứ ta không sao còn cầm hóa được nữa. Có dạy thì dạy bọn hậu sinh thôi, mà phải bắt đầu dạy từ khi chúng mới lên ba lên bốn tuổi, dạy thì nên dùng những cách thực hành hơn là dạy bài học dài dòng khó hiểu.

Phương-ngôn ta có câu : Dạy con từ thuở còn thơ. Câu ấy thực là cái phương châm trong việc giáo dục, nhưng để không dâu dùng tất bằng trong việc dạy vệ sinh. Dạy vệ-sinh ở đây, có phải như dạy một khoa học ở các trường Y-học, điều gì cũng phải suy lý tầm nguyên đâu. Dạy vệ-sinh cho công chúng chẳng qua là chỉ bảo cho người ta biết cái hại mà lánh cái lợi mà làm đó thôi, mà cần nhất là phải làm cho tập quen những cái tinh ăn ở sạch sẽ, biết kiêng những sự nhơ nhếch, nhật tiêm nguyệt tỷ, thành ra cái tính tự nhiên, không phải dụng tâm giữ vệ-sinh mà cứ tự-nhiên theo được vệ sinh. Muốn cho người ta tập được cái thói quen thì cốt gì bằng bắt đầu uốn nắn ngay từ khi mới lọt lòng ra. Con trẻ cũng như cái cây mới mọc lên, gốc nó còn non, cành nó còn mềm, muốn uốn ra hình rồng thì nó thành hình rồng, muốn uốn ra hình rắn thì nó thành hình rắn. Chứ nếu đợi cái cây đã lớn, gốc nó đã rắn, cành nó đã rón, mới đem ra uốn thì còn uốn sao cho được, không khéo lại làm gãy cành cũng nên. Như một đứa trẻ, từ thuở bé bỏ mẹ bắt chân tay động bừa là phải rửa, ăo quần hơi nhơ là phải thay, trước nó còn lấy làm bắt buộc khó chịu, sau dần thành ra thói quen, chân tay hơi bẩn tự nó cũng thấy ngứa ngáy ; quần áo hơi nhơ tự nó cũng thấy bứt bứt, không phải đợi ai phải bảo, đợi ai phải bắt mà nó cũng cứ tự đòi rửa đòi thay. Một đứa trẻ đã có tính quen sạch sẽ như thế, thì đến lúc lớn lên, tự nó thực hành vệ-sinh mà không mất chút công phu nào cả.

Hoặc có người bảo : nói như vậy thật là phải lắm, nhưng không sao thực hành được. Muốn dạy con từ thuở còn bé nhỏ thì tất bổ mẹ cũng phải biết vệ-sinh mới được ; chứ như ở nhà quê ta, chính cha mẹ đứa trẻ đã trái hẳn vệ-sinh thì còn mong gì dạy trẻ theo vệ-sinh được ? Đành thế. Nhưng nếu những nhà bổ mẹ trẻ không biết vệ-sinh thì các nhà trí-thức phải thay cho bọn ấy mà uốn-nắn lũ trẻ vậy chứ sao ? Bọn nhi đồng ngày nay, tức là cái mầm tương lai của quốc-dân, những người thượng-lưu trí thức trong nước hả lại không có cái trách-nhiệm luyện-tập cho bọn nhi-đồng ấy biết vệ-sinh để trước là bảo họ lấy mình cho lược nên người mạnh mẽ, sau là không làm hại lây đến đồng-bào dư ? Và cái trách nhiệm ấy muốn thi hành, cũng không phải là một việc khó, miễn là ta có tâm với giống nòi một chút là được. Đại khái như mới đây, hội Khai-trí-tiến đức thủ xướng lên việc đặt ra các Âu-trí-viên cũng là một việc bổ ích cho sự vệ-sinh ở chốn thôn quê ta lắm. Một đứa trẻ nhà quê, bỗ mẹ mang đến gởi ở Âu-trí viên, ngày ngày có người rửa ráy tắm giặt cho, lại đến lúc ăn uống chơi bời cũng trông nom cho sạch-sẽ, khi đau mắt, khi ghẻ lở được chữa chạy bằng những vị thuốc tinh vi, con mắt lúc nào cũng tưng thấy những vật tinh khiết, trong mình không khi nào thấy sự bẩn lở, như vậy thì chẳng những thân thể nó cũng được mạnh khỏe, mà sau này chẳng phải dạy mấy, nó cũng biết mến vệ-sinh. Chẳng những thế mà thôi, một đứa trẻ đã ở qua Âu-trí-viên như thế, thì sau này đến lúc lên 9 lên 10 tuổi, không ở Âu-trí viên nữa, mà có đau mắt đứt tay, tất nó cũng chạy đến xin người bảo-mẫu nhật thuốc cho, chứ có ai bảo nó nhật lá kia lá nọ, chắc nó cũng chẳng nghe nào, vì trong khi bé nhỏ, những lúc nó đau mắt đứt tay, bảo-mẫu đã từng buộc thuốc cho nó, vừa sạch sẽ, vừa chóng lành, những việc ấy in vào trí não nó, không bao giờ quên được. Những đứa trẻ ấy sau này chẳng phải ai bỏ buộc tất nó cũng theo vệ-sinh, mà nó lại còn làm gương tốt cho họ hàng thân thích nữa. Những trẻ trong óc đã biết vệ sinh như thế, thì đến lúc lên 7 lên 8 tuổi, có vào học ở nhà trường, ông thầy có giảng bài học vệ-sinh, chắc là cái óc nó cũng lĩnh thụ được, chứ không còn sợ như nước đổ là khoai. Đến lúc nó thành nhân, có ra làm ông tổng ông lý, quan trên có hạ lệnh thi hành những điều vệ-sinh chung cho thôn xã, thì chắc bọn ấy sẽ đem hết lòng nhiệt thành mà tuân lệnh thực-hành ; chứ không phải như những bọn gãi đầu gãi tai hão bây giờ nữa.

Âu-trí viên, Âu-trí-viên, cái cơ quan quý hóa và khẩn thiết thay. Trong một bài trước, nhân nói về nhân công, tôi có nói rằng « Âu-trí viên sẽ có ảnh hưởng lớn đối với nhân công ta sau này », nay cũng lại xin nói Âu-trí-viên thực là một cơ quan tối yếu trong việc truyền bá vệ-sinh ở chốn thôn quê ta. Tôi rất mong cho Âu-trí-viên chóng thành lập, khắp mọi làng đâu đâu cũng có Âu-trí viên, đến ngày ấy thì cái vấn-đề vệ-sinh ở chốn thôn quê ta mới gọi là giải-quyết được vậy. Mong thay !

L. Ta

ÂU CHÂU ĐIỆN TÍN

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 18 Août 1922

Một cuộc bay

Ngày hôm thứ tư, tại Comhégrasse phi-hành-gia Boussoutrot đã giật được cái giải bay không có động-cơ. Phi-hành-gia giữ vững mấy trận không được hai phút năm mươi một giây.

Việc nước Hoa-kỳ

Việc thợ mỏ than đình công đã phân-giải xong. Hiện trong bầy nước đã bắt đầu lấy than.

Một cuộc du-lịch

Báo *Dagens Nepheter* nước Thụy-điển có nói rằng Sven Hedem đương dự-bị một cuộc du-lịch ở Tây-tạng. Sẽ có các nhà bác-sĩ Thụy-điển đi với ông. Ông định đi qua Trung-hoa mà vào Tây-tạng, chứ không đi qua đường Ấn-độ.

Anh với Nga

Ở Londres có tiếp được tin rằng chánh-phủ Xô-viết có bắt bỏ chiếc tàu nước Anh ở Batoum. Hiện chánh-phủ nước Anh đương điều-đình để xin chánh-phủ Xô-viết thả những tàu ấy ra.

Việc nước Ý

Ở Mantoue hai đảng *Arditis* và *Fascistes* có xảy ra sự lôi thôi.

Hội-đồng quốc gia đảng *Fascistes* hội nghị ở Milan quyết nghỉ hết sức làm cho hai nghị-viện phải bãi-chức lại phải đặt một cuộc bầu-cử khác.

Các báo có đăng tin rằng đảng *Fascistes* đương tổ-chức một binh gia.

Việc nước Thổ-nhĩ kỳ

Ở bộ Tham-mưu các đạo quân Đồng-minh có lại-cảo rằng hiện hội-đồng Đồng-minh và hội-đồng Hy lập hai bên đã lập giao-ước với nhau về việc đặt một miền trung-lập ở Thrace cho ai đạo quân của Đồng-minh, và của nước Hy-lạp. Tướng-quân Harrington, chuồng-binh các đạo quân Đồng-minh, đi thanh-tra trận-tuyến ở Tchataldja, đã ưng-chuẩn các phương sách phòng thủ của tướng-quân Đại-pháp lên là Charpy, và khen ngợi Đồng-minh mọi việc đều duy-nhất cả.

Hội-đồng Bồi thường

Hội-đồng chưa hội-nghị để bàn-định về bức thư phúc lại nước Đức ; các đại biểu các nước có hội-nghị riêng với nhau. Có lẽ hai ba ngày nữa, mới biết bức thư ấy thế nào.

Lời cắt đám Lord Northcliffe

Quan-giám quốc Millerand có cử M. Saint Aulaire chia buồn với gia-quyến Lord Northcliffe.

Ở nhà thờ Westminter đã làm lễ cắt đám ngày hôm thứ năm.

Việc nước Irlande

Tướng-quân Collins có nói trong 15 ngày nữa thì việc chinh-chiến ở miền Nam Irlande sẽ xong.

Việc xứ Caucasie

Nhà báo-sĩ Neriman Bey, là giám-quốc xứ Amerbeidjan mới được cử làm tổng thống hợp chúng quốc Caucase, là một người gốc-tích ở Thổ-nhĩ-kỳ. Nghe đâu bác-sĩ là một người về đảng chánh phủ Xô-viết nước Nga.

Thị giá quốc-trái : — 3°/. 59,75. — 4°/. 1918 62. — 5°/. 1915-1916. 75. 90. — 5°/. 1920 90. — 6°/. 90. 90.

TIN TRUNG-HOA

Ngày 12 Août

Việc tổ-chức lại tòa Nội-các

Lê nguyên-Hồng phái Kim-ỷ-nhi-Viêm đi Bảo-định, Lạc đương hội ý kiến Tào-Côn và Ngô-bội-Phu về việc tổ chức lại Tòa Nội-các, ý Tào, Ngô không muốn cho quốc-hội dự đến vấn đề tổ chức nội-các, các nghị viên quốc-hội nghe được tin ấy, lấy làm tức giận lắm, nhiều người đã bỏ Bắc-kinh đi.

Tòa nội các Nhan-huệ-Khánh quyết định xin tổng tư chức, Đường-thiệu-Nghi trong khi Nam-Bắc chưa thống-nhất chẳng khảng chịu vào Kinh, ý Tào, Ngô muốn giao cho Vương sĩ-Trân đương tổ-chức nội-các.

Việc Quảng-đông

Quân-Bắc-phạt chiếm lĩnh được núi Phượng - hoàng và núi Mạo-tử (hai nơi hiểm yếu ở đường vào Quảng-châu). Tiện lý quân Trần-quỳnh-Minh mất khí giới đạn dược nhiều lắm, có tin nói Trần quỳnh Quang (em Quỳnh-Minh) bị thương nặng tại trận, xe về đến tỉnh thì chết.

Sự hành động của Trương-tác-Lâm

Trương-tác-Lâm ở Phụng-thiên lập một sở luyện binh, gọi là quân-học xứ. Lê nguyên-Hồng triệu Vương-chiếm-Nguyên tới Kinh, nhờ Vương-điển đình giảm việc Phụng-thiên, hứa sẽ dùng Vương làm tham mưu bộ trưởng.

Lịch-sử ông Pasteur

(Tiếp theo)

Đến năm 1882 xảy ra một thứ bệnh dịch gọi là *rouget du porc* làm cho loài lợn toi không biết bao nhiêu nữa. Gần thành Vienne có đến 29 000 con lợn toi. Một người học-sinh của tiên-sinh tên là Thuillier tìm được giống vi-trùng gây ra bệnh ấy, nhưng ông Thuillier không biết dùng cách gì mà trừ được. Tiên-sinh bèn cùng với cháu đến thành Belline là nơi có lợn toi, để tìm phương sách mà trừ cái hại. Sau tiên-sinh chế được một thứ thuốc tiêm cho giống lợn, thì không sao mắc lấy bệnh ấy nữa.

Ở các hạt Beance, Brie, Bourgone trong quận Niverna's, quận Berry, quận Champagne, quận Poitu, quận Dauphine, quận Auvergne, lại xảy ra một bệnh dịch gọi là *charbon* làm hại loài cừu loài bò rất nhiều. Ở hạt Beance trong 10 con cừu đến 20 con bị hại. Ở quận Auvergne trong 100 con, hại tới 10 hay 15 con. Trong hạt Provins số tổn hại về cái bệnh dịch ấy có tới 5.000.000 quan.

Tiên-sinh lại thân hành đến hạt Beance để kê-cứu về bệnh *charbon*, Tiên-sinh xét ra bệnh ấy cũng do một giống vi-trùng mà ra, và bệnh dịch truyền nhiễm là bởi cái máu và cái thịt giống vật đã mắc bệnh rồi mà truyền đi. Trước khi tiên-sinh dạy người ta thì-hành những cách phòng bị để giữ cho bệnh ấy không lây ra giống vật lành, rồi sau tiên-sinh lại tìm được thứ thuốc tiêm cho súc vật thì loài ấy không sao mắc bệnh được nữa. Từ ngày có thuốc đậu ấy, trong nghề chăn nuôi ở nước Pháp đỡ hại không biết bao nhiêu mà kể.

Một nhà báo-sĩ nước Anh, tên là Huxby có nói nước Pháp cứ lấy số tiền nhờ về ông Pasteur mà đi tiêm bại bầy nay cũng chưa góp đủ số-bội thường cho nước Đức về trận thất bại trong năm 1870.

Nhưng ông Pasteur không những làm cho nước được lợi về đường tài-sản mà thôi, nhờ tay tiên-sinh mà trong nước lại còn đỡ được bao nhiêu nhân-mạng nữa. Ấy nhờ tiên-sinh mà bấy nay đã chữa được biết bao là bệnh trước kia không sao chữa được, ấy cũng nhờ tiên-sinh mà các ông lang mổ sẻ người có bệnh, có cách giữ cô khỏi sinh ra nguy hiểm. Tiên-sinh thực là một ân-nhân của nhân-loại vậy.

Tiên-sinh gây được cái sự-nghiệp lớn lao ấy, thực là tiên sinh có một cái thiên-lài khác thường, chỉ không phải là vì một sự tình cờ may rủi mà nên sự-nghiệp ấy đâu. Này thì dụ như ông Jenner là người đã chế ra thuốc đậu, cái sự-nghiệp cũng lớn lắm chứ không phải là nhỏ. Ông cũng có công cứu được không biết bao là mạng người, nhưng cái sự-nghiệp của ông thực là nhỏ về sự tinh-cờ mà nên. Vì cái cách trồng đậu của ông tìm được, chỉ dùng được có một việc mà thôi. Chứ như những điều của ông Pasteur sáng kiến được thì thực là bao la rộng rãi vô cùng, mà tiên-sinh sở dĩ tìm được những điều kia lẽ khác, là bởi tiên-sinh suy nẫu lắm nguyên mà thấy, chứ không phải bởi một sự tình-cờ may rủi vậy.

Lúc tiên-sinh lĩnh chức chế các chất hóa-học ở trường Sư-phạm, tiên-sinh đã tìm được nhiều điều trong cách phân hợp của các chất, khiến cho các nhà bác-sĩ bấy giờ đã phải cảm phục rồi. Về sau tiên-sinh kê-cứu ra được rằng các chất lên men là bởi một loài vi-trùng, nên tiên-sinh đã lấn định được cái phương-pháp làm rượu làm dấm được chắc chắn. Sau tiên-sinh lại kê cứu ra rằng cái bệnh lấy của loài sinh vật, cũng chẳng khác gì một thứ lên men. Vậy các bệnh cũng do tại vi-trùng mà sinh ra cả. Vì vậy tiên-sinh đã tìm được cách trừ các bệnh dịch của loài tằm, loài bò. Những bệnh lây của người ta cũng do loài trùng mà sinh ra. Vậy biết con trùng mà trừ đi thì khỏi được bệnh.

Không những tiên-sinh kê cứu được các bệnh lây là bởi loài trùng sinh ra mà thôi đâu, tiên-sinh lại còn dạy ta lợi dụng lấy loài trùng ấy mà chữa bệnh nữa. Như tiên-sinh kê cứu ra rằng một loài trùng kia, giá đem tiêm vào trong thân-thể một con vật, thì con vật tất phải mắc cái bệnh về loài trùng ấy mà chết, nhưng cũng những con trùng ấy để lâu ít ngày cho nó yếu đi, đem tiêm vào thân thể con vật, thì con vật ấy không những không việc gì, mà về sau có tiêm tuốt trùng mạnh hơn vào cũng không việc gì nữa. Nhân thế tiên-sinh tìm được thuốc chữa bệnh chó dại cùng nhiều bệnh khác nữa. Về sau các nhà kế nghiệp tiên-sinh cũng nhân những điều tiên-sinh đã kê cứu được, mà lại sáng kiến được nhiều thứ thuốc mới nữa, cũng là nhờ cái công tiên sinh đã khai đường mở lối vậy, mà lại làm cho cái sự-nghiệp tiên sinh ngày nay lại càng to lớn hơn lúc tiên-sinh hãy còn. Vĩnh thay !

L.

Trận bão lớ'n ở' Sán-đầu

Trận bão ở Sán-đầu (1) mới rồi đã-đội thế nào, bản-quán đã nói qua trong một số báo trước. Nay xem trong báo *Avenir du Tonkin* có một bài mô-tả trận bão ấy rất rõ ràng, vậy xin tóm dịch ra đây để độc-giả cùng nhàn lãm.

Cứ như lời báo ấy, thì xưa nay chưa có trận bão nào đã-đội như thế. Năm 1906 ở Hương-cảng đã có bão to, nhân-mạng tổn hại tới 10.000, nhưng so với trận bão ở Sán-đầu này, cũng chẳng thấm vào đâu cả. Mà giá thử không nhờ có mũi đất về Bắc-bộ đảo Luzon làm trệch luồng gió về phía Bắc, thì trận bão này cũng lại đổ vào Hương-cảng chứ không đổ vào Sán-đầu. Trận bão này gồm có chỗ cách Tây-bộ Calbayog (Quần đảo Phi luật-tân) độ một nghìn kilomètres. Ngày 30 Juillet, có tin báo luồng bão đi qua chỗ đường kinh-tuyến 20 độ, và đường vĩ-tuyến 130 độ đi từ Bắc sang Đông. Gió bão đi đến đường kinh-tuyến 22 độ, và đường vĩ-tuyến 118 độ, thì đập vào miền duyên-hải phía Bắc đảo Luzon, rồi đâm thẳng vào Sán-đầu. Gió bão phá hại thành Sán-đầu, rồi đi thẳng vào trong lục địa, đến chỗ cách đông bắc bộ Hải-phòng 400 kilomètres thì tan hẳn.

Thành Sán-đầu là hải-cảng thứ sáu của nước Trung-hoa. Cả miền Đông-bộ tỉnh Quảng-đông đi lại đều do hải-cảng ấy. Thành Sán-đầu ở trên bờ sông Hàn-giang, cách cửa sông chín kilomètres. Ở đấy lại có 120 người Âu-tây ở riêng một xã.

Ngày 13 Février 1918 thành ấy đã bị đông-đất, nhà cửa hại rất nhiều, nhân-dân hại mất 2000 người. Từ bấy đến nay, mới tu chỉnh lại được. Nhà cửa làm lại mới cả. Ngày nay lại thành ra gạch gỗ lông chông.

Lần này thành ấy lại chính là chỗ trung-tâm điểm của luồng gió lớn. Nhân đấy ta cũng nên nói rằng trong khi bão, luồng gió có hai thứ động-lực. Một là sức tiến lên một giờ độ từ 7 đến 9 dặm, hai là cái sức quay tròn sức mạnh độ 100 kilomètres một giờ, thì dụng chạm vào vật gì tất vật ấy phải gãy đổ. Ấy thế mà trong trận bão mới rồi, cái sức quay tròn ấy mạnh tới 160 kilomètres. Ở bản Âu-châu không bao giờ thấy bão đi đột như thế, tức gió đương thổi như độ 251 long trời vậy.

Buổi chiều hôm thứ tư 2 Août, thì luồng gió đi đến đường Bắc-kinh tuyến 220, và đường Đông vĩ-tuyến 1170. Lúc bấy giờ ở Sán-đầu đã bắt đầu thấy gió thổi đến. Tàu thuyền đều trốn tránh cả, đến hồi 22 giờ 30 phút thì gió đã đứ dội. từ Bắc và Tây-Bắc thổi đến.

Ở chỗ giữa luồng gió xoáy, thì khí trời yên lặng như tờ. Trong đoạn đầu ấy, thì thành Triều-châu là nơi người Âu tây ở đội-điện với Sán-đầu bị tổn hại nhiều hơn cả. Rồi đến 12 giờ 30 thì gió lại yên. Lúc bấy giờ Sán-đầu đương ở vào chỗ giữa luồng gió xoáy, ngửa là chỗ khí trời yên lặng.

Nhưng đến hồi 1 giờ 40 sáng hôm 3 Août, thì thành Sán-đầu lại vào chỗ gió xoáy, mà lần có giờ từ Nam và Đông-nam thổi đến. Lúc bấy giờ lần lượt khu người Trung-hoa ở bị hại. Đến 2 giờ 30, thì gió thổi đứ-đội cực điểm, mãi đến 3 giờ 10 mới thôi. Phong-vũ biểu của các tàu thuyền thường chỉ có biển đến 28 *inches* là thấp nhất, mà lúc bấy giờ xuống mãi dưới chỗ ấy, cho nên không biết không-khí thấp đến thế nào. Mãi đến hồi 3 giờ, khí trời bớt nặng đi mới lại thấy kim biển đến 28 *inches*. Bấy giờ gió đã bớt dữ-dội, mà con gió cũng thưa dần. Tuy vậy, lúc 5 giờ 20 gió cũng còn mạnh bằng một trận bão thường.

Chỗ trung tâm điểm luồng gió bão thì khí trời nặng nề, và chỗ giữa luồng lốc đương xoáy, thì cái sức hút ở dưới lên mạnh lắm, nên nước bể bốc theo lốc thành một cây nước rất cao. Hồi 2 giờ 30 sáng thì cây nước bốc qua đường đê, rồi đổ vào trong thành phố trong 40 phút, sông nước bàn lấy chứa chan, nhà cửa, cầu cống đều đổ cả, mà sông nước đẩy các đầm kéo đi thì lại đập vào nhà cửa hình như cái máy bẩy đi, nên nhà cửa kiên-cố đến đâu cũng phải lay chuyển không sao đứng vững được.

(Còn nữa)

N T C.

(1) Là một hải-cảng ở đông bộ tỉnh Quảng đông.

Po. Võ Nhựt Huỳnh Quỳ, HS. Petrus Ký (67—74) tặng Huỳnh Chiếm Đẳng — Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

HÀI ĐÀM

Quả hồ-lô và cái thùng

Một cái thùng bỏ quả hồ-lô :

— Mày cứ lăn mãi, nay đây mai đó. Tao thương hại đến đời nào mày mới khá!

Nghe mấy cũng có ít nhiều học-thức, sao không biết câu ngạn ngữ : « Pierre qui roule n'amasse pas de mousse » !

Hồ-lô đáp :

Mày cũng không biết cả « Connais-toi toi-même ». Tao lăn khắp mọi nơi, thế mà thân tao còn *bình-yên* hơn thân mày *đứng hoài một chỗ*.

Thùng thấy nói *lăn* mà lại gọi là *bình-yên* lấy làm ngơ ngẩn, phì hột cười, hột ngay cái nắp ra, hồ-lô ở tè chạy, vừa chạy vừa quay lại bảo thùng :

— Giá mày chưa mở kho của cha mày ra thì tao còn đứng nói chuyện với mày được lúc nữa !

Thùng gì ? chắc ai cũng biết không nên đọc tên nó ra đây,

Sơn-phong.

VIỆC HANOI

Hoàng-thượng hồi loan. — Điện-báo Havas ngày 17 Août, có báo rằng đức Khải-định đã tới Beyrouth. Sau khi ngự thăm đền binh Annam thì ngài lại xuống tàu.

Trở về Đông-pháp. — Quan Khâm sứ Pasquier đi hộ giá sang Pháp đã cùng với Hoàng-thượng ở Marseille xuống tàu *Angers* trở về về Đông-pháp ngày 11 vừa rồi.

Tàu «Hong-kheng» chạy đường Haiphong Saigon. — Trong một số báo trước, bản-quán đã nói rằng nay mai tàu *Hong-kheng* sẽ dùng chạy đường Haiphong — Saigon tạm thay cho chiếc *Orénoque* trong hạn ba tháng. Quan Tổng-thuyền vừa chuẩn y tờ giao-kèo cốt để Kinh-tế đã ký với công - ti Lapicque là chủ tàu *Hongkheng* để dùng về việc chạy giấy ở miền bờ bể Trung Bắc Nam tam-kỳ. Tàu *Hongkheng* sẽ với tàu *Orénoque* thì to hơn nhiều, đến ngày 25 này Août thì bắt đầu chạy vào Saigon.

Cuộc Hội chợ Hanoi. — Quan Thống-sứ vừa rồi có thông tư cho các quan cai-trị đầu tỉnh một tờ chu trì về cuộc Hội-chợ đại-khái nói rằng năm nay và có lẽ từ giờ về sau nữa, việc tổ-cước Hội-chợ sẽ giao cho phòng thương-mại Hanoi. Vậy các ngài cũng nên hết sức cổ-động cho nhân dân bản-xứ biết mà dự vào cuộc lấy cho đông, vì là một cuộc rất có ích cho nền kinh-tế trong nước. Quan Thống-sứ lại đã thưởng các ông hội viên Hội-đồng tổ-chức Hội chợ có đến các tỉnh về việc Hội-chợ thì các ngài nên giúp cho. Sau nữa quan Thống-sứ lại cho phép các quan cai-trị khi có cần hỏi han về việc Hội-chợ thì được trực tiếp với ông hội-trưởng hội đồng Hội-chợ.

Giúp xã Hauviné. — Quan Bộ-lý thành-phố vừa nhận được của một nhà ẩn-danh số tiền 202 p.43 để giúp cho xã Hauviné bên Pháp.

Hội Khai-trí tiến-đức. — Bộ này Hội sắp gởi phiếu cho các ngài hội viên hội K. T. T Đ. Vậy xin các ngài nếu có đổi chỗ ở, làm ơn viết giấy về cho Hội biết. Nếu cứ theo chỗ ở cũ thì không những thư từ thất lạc mà lại tốn tiền tem của Hội.

Vậy xin các ngài lưu tâm làm ơn cho biết ngay chỗ ở của các ngài hiện bây giờ.

Khai-trí tiến-đức hội
Tổng thư-ký lại cáo

---

15 ngày mát mẻ sung sướng ở xứ Bắc-kỳ

15 ngày rất có ích về dưỡng làm ăn buôn bán

Ấy là hai lẽ nên đến xem Hội-chợ Hà-nội (từ 1er đến 15 Décembre 1922)

Các nhà báo quán Saigon đến yết kiến quan Toàn-quyền. — Hôm nọ bản quán đã đăng cái điện-tín báo rằng các chủ báo quán Annam ở Nam-kỳ có đến yết kiến quan Toàn-quyền tại Saigon, nay xem báo *Tribune Indigène* ở Saigon vừa ra có thấy đăng việc ấy như sau này :

« Ngày 10 Août, các chủ báo quán Annam vừa Pháp-văn vừa Việt-văn có đến yết-kiến quan Toàn-quyền Baudoin. Quan quyền thủ hiến thuộc địa rất lấy làm cảm động về cái ý tốt trọng của các nhà báo-quán Annam và ngài có tỏ tình rất ân ái đối với dân Nam-Việt. Trong khi đàm đạo thì có nói đến vấn đề bảo cử, có lẽ việc gia hạn cho hội-đồng quản hạt không thêm đến quá tháng mười lấy này, vì rằng cuối tháng chín thì quan Maurice Long đã về đây rồi mà những việc sắp sửa trong vụ bảo cử thì lúc bấy giờ cũng đã xong rồi.

Buổi tiếp kiến đó, quan Toàn-quyền thật đã tỏ ra tấm lòng đại lượng, bởi vậy, trước khi ra về, các ông chủ báo quán Annam có tỏ một lẫn nữa cảng quan Baudoin những tình ý tận trọng và thành - thực của người đồng bang đối với thượng quốc và tấm lòng thâm tạ quan Albert Sarraut và quan Maurice Long, vì nhờ về các ngài mà ngày nay ta mới trông thấy cái chính-sách quảng đại của nước Pháp đã biển-nhiên vào trong một cái thời-kỳ thực hành vậy.

Ngạch học chính. — Cô Ng-thị-Khuyến, trợ giáo tập sự theo như đơn xin, được phép nghỉ một năm kể từ ngày 1er Septembre 1922.

Cô Ng-thị-An, cô bằng Pasp Việt, mộng bổ trợ giáo phụ-biện. Lương bổng mỗi tháng 15 đồng.

M. Lê-v-Mỹ có bằng Sơ-học Pháp-Việt, mộng bổ trợ giáo tập sự.

M. Ng-cát-Tường, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, mộng bổ trợ giáo tập sự, và để tùy quyền quan Toàn-quyền Đông-pháp bổ đi trường Khách ở Packhoi.

Quan Bốc-tơ Bicoman

Y-khoa Tiến-sĩ

Chuyên trị về các thứ bệnh :

Bệnh sinh, chứng bệnh đàn-bà, cùng con-gái, các chứng sài trẻ con. Bệnh đau mắt, bệnh giang-mai và bệnh ngoài da cùng nhiều các thứ bệnh khác, vân vân..

Phòng khám bệnh ở gần cuối phố Gia-long số nhà 33. Bắt đầu từ 7 giờ đến 8 giờ chiều. Ống nói số 314.

2047

Ai tín. — Bản-quán được tin rằng bà Hoàng-tôi-Minh là lệnh-tỉ ông Hoàng-xuân-Lan, chủ hiệu đúc đồng ở Hanoi, vừa tạ thế tại nhà ở ngõ Thịnh-đức, năm nay bà hưởng thọ 42 tuổi.

Sáng hôm nay hồi 7 giờ rưỡi đã cất đám, an táng tại chùa Thái-bình, các bà con thân thuộc đi đưa đông lắm.

Bản-quán có lời chia buồn với ông Hoàng-xuân-Lan và gia-quyến.

Lời cảm ơn. — Thân mẫu, hiền-tỷ chúng tôi là :

Madame veuve **HOÀNG-THỊ-MINH**
tuổi 42
bất hạnh mất tại ngã Thịnh-đức số nhà 16 đã an táng ngày 27 tháng sáu ta (19 Août 1922) tại chùa Thái-bình, huyện Hoàn-long, tỉnh Hà-đông.

Các cụ, các ông, các bà có lòng thương đã đến viếng, đưa đám và gởi thư hỏi thăm, chúng tôi lấy làm đa tạ lắm.

Vì việc gấp, không kịp cáo-phó, và trong khi bối rối có việc gì sơ suất, xin các cụ, các ông, các bà miễn trách cho.

Ai-tử : Trần-đình-Quý
Bảo-đệ : Hoàng-xuân-Lan
Hôn-đệ : Trần-thị-Hiền
cùng gia-quyến kính tạ.

Ngạch tòa Sứ. — M. Thẩm-ngọc-Vỹ, nguyên thông-ngôn thị sai bang nhì ngạch tòa Sứ bị cách từ ngày 4 Octobre 1915 thì nay được phục chức làm thư ký tập sự ngạch tòa Sứ và bổ đi thuộc quyền quan Học-chính Bắc-kỳ và tòng sự tại Moncay.

Ngạch thừa phái. — M. Ng-canh-Dần, thừa phái bang nhất tại chánh Vi-xuyên (Hà-giang) được nghỉ già hạn ba tháng nghỉ tại Hưng-hóa và Nam-định.

M. Vũ-hữu-Khuê, thừa phái bang ba tại chánh Lạc-sơn (Hòa-bình) và M. Phạm-v-Thông, thừa phái bang năm tại chánh Đà-bắc (Hòa-bình) được đổi lẫn cho nhau.

Ngài nào có giấy Quốc trái vô-danh, bất cứ năm nào, xin chiếu-cố tại hiệu FONDERIE TONKINOISE của HOÀNG-XUÂN-LAN, số 39 Phố Hàng-quạt (rue des Éventails) Hanoi mà hỏi : **TRẢ GIÁ RẤT CAO**, mua bán phân minh.

2042

Nghỉ phép. — M. Đỗ-văn-Nhi, thư ký bang sáu tại phủ Thống-sứ được phép nghỉ 29 ngày lĩnh cả lương.

Truy tặng. — M. Chu-văn-Tài, phó lý làng Yên-lập, phủ Mỹ-hào (Hưng yên) chết vì bị thương trong khi đánh kẻ cướp, thì nay được truy tặng tăng cửu phẩm bá hộ.

Kính đáp các nhà văn sĩ. — Vừa rồi có tiếp được nhiều bài thơ văn của mấy nhà văn-sĩ gởi đến, hoặc vịnh *Chiêu-quân*, hoặc vịnh *Tô-Vũ*, hoặc vịnh *Phù-kiều*, vân vân, tỏ ý muốn cho phép đích-giả được in cả vào trong quyển « *Song phượng kỳ duyên* » sắp xuất-bản lần thứ hai này. Nhưng tiếc rằng các ngài gởi đến chậm quá, hiện nay bộ tiểu-thuyết ấy sắp chữ đã gần xong, cho nên không thể thêm vào được nữa, chỉ in được có mấy lời bình-phẩm của Ngô-thị-Quyên nữ sĩ và đôi câu đối « *Bể đến thờ bà Chiêu-quân* » của một nhà ẩn danh nữ sĩ gởi đến từ trước mà thôi. Vậy xin kính đáp để các ngài biết. Lần này sửa đổi lại nhiều, lại thêm nhiều câu bức tranh về của hai nhà danh-họa Hồng-hà Tạ Đình-Nghi và M. Trần-Phách. Giá bán là p.80 liền gửi. Và sự đã bàng thì tây sức muốn đề với bộ nào mà không được, cần chi hội S. phải đổi tên khác để lừa đối như thế. Hay ông tưởng rằng : « Hội S. này nếu không có hội B. N. thì không hội nào chơi với nữa » Câu này tôi thiết-tưởng nên nói trái lại thì đúng hơn. Còn như ông nói : Hôm 6 Août đương đá mà thôi là vì hội S. thua trước muốn báo thù, dùng những tay kiện-hiệt, nào Nam-định Haiphong Hanoi đến giúp — sao ông không kể thêm vài tiếng nữa, cho tăng thêm cái tài của các ông lên. — thế mà hội Đ. Ph. thời nào *goal* nào *arrières* vẫn thong thả ngồi chơi. Hội S. thấy thế không dám nhờ mượn cả mà thôi. Ông M. Tr. ơi, sao trong khi ông hạ bút viết cái đoạn này mà ông không biết thẹn cùng ngòi bút thế ? Tôi tưởng ai đọc đến đoạn này cũng hiểu ngay rằng ông là người nói khoác. Ông nên biết rằng phàm cuộc thi gì cũng vậy. đã là người trong cuộc thi ai chẳng phải, lựu làm chủ trong đến phận-sự mình phòng gành đua để tranh cạnh hơn người, còn có thì giờ đâu thong thả ngồi chơi nữa. Có phải rằng những điều ông nói toàn là những điều khoe-khoang vô ý không. Thôi, các sự chơi hơn kém của hai hội đã có mọi người xem đều biết cả, tôi cũng không cần phải nói ra đây làm chi, tôi chỉ xin nhắc lại để ông hay rằng trong bài lai cáo của tôi hôm ấy, tôi thật không có ý nói chi đến sự được thua và sự mượn người, chẳng qua tôi thấy cái cách chơi khiêm nhã của mấy ông mà mọi người xem bảo những ông ấy là của hội, có tiếng ở B. N. mà hội Đ. Ph. mượn đá giúp, cho nên tôi viết ra mấy lời mong rằng các ông biết mà bỏ cái thói chơi bèn họ ấy đi. Vậy những đoạn nói ấy thì sao không thấy ông trả lời gì đến ? mà sao ông chỉ tìm các lẽ viển vông cố nói xấu hội S. để cho lấp những lời ấy đi ?

Ông Minh-Trực ơi, người ta ở đời, nên biết cái lỗi mình mà sửa đổi lại mới là cao thượng, chớ nếu có lỗi đã không biết sửa, lại còn viện lẽ mà cãi cối, cãi chầy, cho lấp lỗi mình đi, như thế sao gọi là người tử tế được. Thiết tưởng đầu miệng lưỡi mình nói khôn khéo thế nào ra chăng nữa, người thức giả mới thoạt nghe cũng có thể phân biệt ngay được mình là người bay hay là dở. Vậy thì mấy lời nhắc lại ông nghe, xin ông biết cho.

Nam-sơn B. c. Đ.

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Xe hỏa hại người. — Hồi 5 giờ chiều hôm 17 Août chuyến xe-hỏa ở Vinh ra Hanoi đi đến km số 24, địa phận làng Tỗ - dược g, thuộc phủ Thường-tín, đã phải một người đàn ông 27 tuổi, người làng Tỗ-dương tên là Lê-lai-Trừ vỡ cả đầu ra, chết ngay tắp tức. Được tin ấy, quan Phủ sở-tại liền đến khám xét xong, cho thân nhân đem mai táng.

BẮC-NINH

Việc đá bóng thi. — Trong báo T. B. T. V. ngày 10 Août vừa rồi, tôi có đăng việc đá bóng thi cả hai hội Đức-phong và Soleil có mấy ông chơi với nhau không được tử tế. Trong bài tôi lại cho ấy toàn là những sự thật, không những mắt tôi trông thấy mà mọi người xem bóng ấy cũng đều biết cả. Ai cũng phàn nàn về cái cách chơi của mấy ông người xem bảo những ông ấy là của hội, có tiếng ở B. N. mà hội Đ. Ph. mượn đá giúp, cho nên tôi viết ra mấy lời mong rằng các ông biết mà bỏ cái thói chơi bèn họ ấy đi. Vậy những đoạn nói ấy thì sao không thấy ông trả lời gì đến ? mà sao ông chỉ tìm các lẽ viển vông cố nói xấu hội S. để cho lấp những lời ấy đi ?

Ông Minh-Trực ơi, người ta ở đời, nên biết cái lỗi mình mà sửa đổi lại mới là cao thượng, chớ nếu có lỗi đã không biết sửa, lại còn viện lẽ mà cãi cối, cãi chầy, cho lấp lỗi mình đi, như thế sao gọi là người tử tế được. Thiết tưởng đầu miệng lưỡi mình nói khôn khéo thế nào ra chăng nữa, người thức giả mới thoạt nghe cũng có thể phân biệt ngay được mình là người bay hay là dở. Vậy thì mấy lời nhắc lại ông nghe, xin ông biết cho.

Nam-sơn B. c. Đ.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ai tín. — M. de Frégate Gaillard làm chức quan ba, thuở xưa Bắc đầu bội tinh, hiện sung chức Thủ-hiến phái-bộ trắc-thủy hội đồ (service hydrangraphique) mới vừa tạ thế tại nhà thương Huế ngày 15 Août. Qua 17 giờ ngày 16 Août thời cất đám an táng tại nơi đất Thanh sau nhà thờ Phủ-cam. Lễ táng tăng ấy đã diễn dương một cách rất là long trọng cai nghi, có hai vị linh tây và hai vệ lính tập khố xanh đi đưa, và bắt cả quan lại Tây Nam đi đưa tận nhà thương cho đến huyệt. Trước khi hạ khoản thờ có một vị quan võ đọc bài diễn-văn kể rõ tăng cái lịch-sử và công-trạng của Đại-ấy từ khi ra tăng sự cho đến ngày nay. Đọc xong thời bắt thấy đều có tỉnh cảm động rất giải tán.

Bản-quán có lời kính viếng ngài và chia buồn cùng gia-quyến.

Việc bán thuốc lậu. — Kỳ thi lấy bằng được phép bán thuốc lậu theo như điều thứ 3 nghị-định ngày 7 Novembre 1921 thì định vào ngày 1er Octobre 1922.

Kỳ thi ấy sẽ mở tại trong một phòng ở nhà-thương Huế.

Ra vào nơi nhà thương. — Người ta càng ngày càng qui hướng theo cái y-học của Tây-âu, cho nên thử xem một số nhà-thương tại Huế càng ngày càng mở rộng, hằng năm hằng thêm đông người đến trị bệnh và sinh sản. Hiện nay số nhà thương ấy người đau có hơn năm sáu trăm và người đẻ có một trăm dư. —

Vậy thời kể vào ra thăm viếng, hoặc bởi xách con nước, hằng ngày kể có sáu bảy trăm người là số thường. Sự vào ra thăm viếng ấy nghe cũng tộn rằng lắm mà cũng lắm khi phiền bực cho người bệnh, cho nên quan chánh nhà thương mới cấm chỉ cho vào mỗi tuần hai lần là ngày thứ năm và ngày chủ nhật mà thôi ; còn ngày thường thời chỉ có kẻ bới cơm xách nước có giấy riêng mới được vào ra. Còn như kẻ muốn thăm viếng thời sau khi làm giờ chiều cũng được vào, trong những khi ngày thường mà những kẻ vào như thế là những hạng người phú qui phong lưu cả.

Sự vào ra nhà thương là rất cần kíp cho những người có cha mẹ hoặc bà con ở điều trị tại nhà thương, vào nhà thương chỉ được thăm viếng mà thôi, chớ nào phải vào để ngoạn cảnh thưởng thăng hoặc buôn bán gì đâu, nhưng sao ở cửa nhà thương lại có đặt người canh gác xem sự vào ra ấy, tưởng chỉ bởi vì người bệnh

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Tin nước lên xuống

Trên sông Hồng-hà

	18 Août tối 6 giờ	19 Août hồi 6 giờ
Lao-kay	80.31	80.51
Yên-bay	30 90	30 80
Việtri	14.04	14.33
Hanoi	9 60	9.90
Vạn yên	11 45	»
Hòa-bình	7.10	6 88
Chương-mỹ	4.60	5.05
Phủ đoan	20.06	20.60
Phú Yên-bình	3.10	2 50

Trên sông Thái-bình

	18 Août hồi 6 giờ	19 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	20.12	20.18
Lâm	4.10	4.10
Pak Lang-thương	3.25	3.34
Đáp-cầu	3.66	3.74
Phả-lại	2.99	3.07

Sóng hồ Ba-bể

Soạn-giả : Phạm-bội-Cẩn

— Nếu vậy thì hay, nhưng chỉ sợ họ không tin, vì họ coi ai cũng như ai, điều đó con nít biết. Tô-hương nghe nói, có ý ngẫn ngại, lấy tay bưng mà mà rằng :

Thưa cha, cha cứ nói với họ, rồi để cả con, mai là tết Trung-thu, nhân dịp ấy mới người trong họ mà nói thì hơn.

— Cũng phải, rồi để ta xem con nói thế nào, thôi giờ hãy đi ngủ, đêm đã khuya mà. Tô-hương vâng lời, cầm ngọn nến về phòng.

Chiều hôm sau, trong nhà Tô-hương họ hàng đông đủ, trầu nước xong, ông cụ liền khai mào mà rằng:

Các chú ơi, muốn ăn lâu thì tháng năm, phải xem giăng rằm tháng tám, vậy hôm nay ta nên sắm sửa ra hồ chơi mát, xem giăng đánh chén, các chú nghĩ thế nào ? Cả bọn đều cung-kính mà rằng :

Bác Chi dương (tức là ông cụ chà nàng Tô-hương) nói phải lắm, nhà chúng tôi đều đã sắm sẵn, vậy xin về sửa thuyền trước.Chi dương nói :

Không, không, ở đây rồi đi. Tôi đã bảo chán nó sắm sửa cả rồi, các chú không nên cưỡng lời tôi. Mọi người đều dạ dạ. Một lúc sắp sửa đã xong, bèn cùng nhau xuống thuyền. Tô-hương cũng theo đi.

Giờ chiều mát mẻ, chèo quế thảnh thơi, lòng lanh đầy nước chân trời, một hồ nhộn nhịp tiếng người thấp cao, khéo giống đêm nào.

CHƯƠNG THỨ BA

Non đông giăng mọc, lòng nước gương ỉh, tiếng vạc lưng trời, làm mấy đỉnh núi, bóng giăng soi rọi, thật là một bức tranh cảnh thiên-nhiên đã để riêng cho khách tài-tình. Mặt hồ Ba bể bấy giờ có năm chiếc thuyền to, người trong thuyền cùng nhau ngỏi nói chuyện làm ăn, sẽ động mái chèo, thì dường như mấy vạn con rắn vàng lội nước mà đi, trông rất lạ mắt.

Rượu nồng nửa chừng, Chi-dương nói :

Tôi muốn nói với các chú một câu chuyện. Số là trước già mãng mọc, các đàn chân nhỏ, tức là người trông non cửa nhà thay ta sau này. Vậy tôi muốn cho chúng nó học hành biết chữ, trước là ăn ở với trong họ ngoài làng cho được tử tế, sau nữa là khỏi bị người ta bỏ hiếp lừa đối là hơn ; may ra nữa lại có kẻ bước lên được một bước, chẳng là mở mày mở mặt cho họ mình sao ! Các người im lặng chưa kịp trả lời. Chi-dương lại nói :

Tôi muốn đón riêng một người dạy, khỏi phải cho các cháu đi học nhờ. con Tô-hương nó bảo gần hồ có một tay lưới,chữ nghĩa cũng khá, chi bằng ta đón người ấy dạy, các chú nghĩ thế nào ? Mọi người nghe nói,nhìn nhau mà cười, trong bọn có một người trẻ tuổi đứng dậy mà rằng :

Chị Tô-hương biết người ta hay sao? Khốn nạn, một tay lưới mà biết chữ, tôi chưa từng thấy bao giờ, thực là từ thuở lọt lòng, thế mà chị lại ... Mọi người không để cho nói dứt lời, đều gạt đi mà rằng :

Cậu có biết chữ đâu, mà biết người ta hay chữ, cậu khinh nghề chài lưới chăng, ông Mục-Thận ngày trước kia thì sao ? Chị Tô-hương nói cũng có lẽ phải, thế nhưng còn chưa được định thực cho lắm. Chi-lại (tên người trẻ tuổi vừa nói) nói năng cẩn thận có lẽ phép mới được, dẫu phải mười phần cũng không nên nói thô bỉ thế, huống chi là lại chưa chắc phải nào. Chi-lại phải mừng, thôi thằng. cái mặt trông bóng trăng sao ở dưới nước. Một người đứng tuổi trong bọn quay lại Tô-hương mà rằng :

Thôi, em nói nói xăng, chị không nên chấp, tay lưới nếu thật hay chữ thì họ ta đón cũng được chớ sao, nhưng làm thế nào biết được bây giờ? Tô-hương nói :

Thưa các chú, có khó chi điều ấy, bây giờ đón người ấy ra chơi, rồi mượn làm một bài tức-cảnh, hay không thế nào sẽ được biết rõ, các chú nghĩ thế nào ? Mọi người đều khen phải, liền sai một người đầy tớ chèo thuyền men bờ mà đi, để tìm người tay lưới. Một lúc thuyền trở về không, người đầy-tớ thưa rằng :

Thưa các cụ, người ấy ở nhà ai, các cụ chưa cho biết, thành ra lại phải tốn công, Tô-hương nói :

Ở nhà Lão-chài. Người đầy tớ được lời, lại chèo thuyền đi. Không bao lâu đã chở người tuổi trẻ đến. Hôm ấy chàng mặc cái áo trắng dài, lưng đeo một thanh giao, đứng đầu thuyền mà chào các người đương uống rượu. Chi-dương nói :

Anh em chúng tôi, hôm nay xem trăng chơi mát, muốn mời chàng cùng vui ít nhiều. Người trẻ tuổi nói :

Chúng tôi là kẻ hèn hạ, người trên cho không có phép tắc, vậy xin vâng lời. Liền chúng nhau làm chén rót rượu, rất là vui vẻ. Đương uống thì người đứng-tuổi trước lại nói :

Đối trăng đương ca, là một sự hay, chúng ta tài mọn, không làm được bài gì, làm thế nào bây giờ ? Chi-dương lại nói :

Phải làm. Chi-dương ngảnh lại bảo người tuổi trẻ : Chú Thiều-cầm (tên người đứng tuổi) tinh thích nghề những bài bất mới, đám phiền chàng làm hộ một bài chơi hồ xem trăng, cho vừa lòng chú nó. Người tuổi trẻ nói :

Các cụ đã bảo, chúng tôi dám đâu chối, nhưng tài hèn trí mọn, lời quê cục kịch, xin các cụ thứ cho. Chi-dương cả mừng mà bảo rằng :

Vâng, xin chàng cạn chén, rồi thong thả cũng được. Người tuổi trẻ không phải nghĩ, liền đập tay làm dịp rượu say tai nóng, cất cao giọng mà hát rằng :

« Trời trong mây đứng lặng.
« Hồ rộng bóng giăng soi,
« Rẽ nước mấy hàng quèo quẹ,
« Trộng giăng cất chèo mới.
« Nghỉ đến nước giăng khéo những,
« Đầy với vơi, tròn với khuyết, muốn hỏi một đôi lời.
« Ai trộng giăng mọc trước, Giăng mọc trước soi ai.
« Muốn hỏi không ai biết, Lòng ta những ngẩn ngơ!
« Việc đời nào khác giăng tròn
« khuyết nước đầy vơi,
« Giăng mấy độ mờ càng tỏ; nước
« mấy độ trong càng đục ; nghĩ xót
« nỗi xa xôi.
« Cất chén thôi đừng nghỉ. Bảo là
« non nước trời ».

Tiếng hát nỉ non nuột, người nghe đều lặng im không nói gì. Lúc xong, Chi-dương sẽ hỏi tận điện, người tuổi trẻ thưa rằng :

Đó là điệu Thủy-đầu. Ai nấy đều cho ý vui vẻ. Chợt ở trên bờ nghe có tiếng người xào xạc, kêu là có hươu chạy đến về. Các người đều nhao nhao, xếp các mâm bàn vào một thuyền, còn người thì ngồi cả vào hai chiếc thuyền to, cùng lên bờ đi đuổi, chỉ có Tô-hương ở lại mà thôi. Đuổi mãi không được, mỗi người mỗi ngả, đều đã mệt nhoài, các người đều với về, chỉ có người tuổi trẻ vừa đi vừa ngâm nghĩa phong cảnh trong, mình lạnh ngắt, sương đêm rang là dưới bóng giăng trông như mấy nghìn vạn mảnh phá-lê, đương lối ngoắt ngéo, thường đi lắp vào trong quãng tối, chợt thấy có một bóng đen trong một nội kia chạy ra quát lên rằng :

Ai đó ? Người tuổi trẻ ngẩng đầu giật mình, nói :

Ở chính ? Nhiếp-khoan còn sống, sao lại ở đây, trời ơi là trời ! Người quái ấy tức là Nhiếp-khoan.

(Còn nữa)

Phần thưởng !

Nhiều người biết giấy hộ bán hiệu răng những cao-bạch nên xé phần thưởng thì nên cắt ra hay nên để cả tờ báo mà gửi đến.

Bản-hiệu cũng có đăng quảng cáo ở các thứ báo khác, vì sợ cắt ra thì lầu bởi cao-bạch in ở báo Trung Bắc vậy xin các ngài gửi cả tờ báo cho.

Pierre
THUY-KÝ
18, Rue de la Citadelle, Hanoi

HỠI KẺ PHẢI ĐAU

Này hỡi các người Nam-Việt phải đau ngực, phải ngộ lạnh, phải đau khi quản mà đã chữa thuốc không phải thường, hoặc là đã không chữa chút nào cả : nay hỡi những người phải đau khi quản đã khỏi nhiều, hoặc phải đau ở phổi ; nay hỡi các người phải ông ho nay khó khuyên các người nên nghe ngay đi.

Bệnh đau phổi, trước kia tôi đã bảo là một bệnh nghe gớm, vì bệnh ấy là một bệnh truyền thuốc vào. Nghĩa là ai có bệnh ấy thì truyền cho con cái, truyền cho cả mọi người xung quanh, không sao được. Nay nhờ có phép khoa học mới có thể chữa được. Thế thì những người đau ngực đã lâu, ho nhiều, ho dai dẳng, ho khó thở, ho có đờm, ho có lẫn máu, ho có khi sốt, gầy mòn nói.

Bởi vậy ở Nam-Việt, nếu các người không muốn giống Nam-Việt bị bệnh ấy, xem cho người khác mà giống Nam-Việt thì nên đi đi thì chữa kẻo đi muộn được.

Vậy ở các hiệu thuốc Bảo-chế MONTÈS số 54 *Paul-Bert Hanoi* mà hỏi, mua một lọ BRONCHOSÉRUM giá là 2 $ 25. Sau sẽ nhìn trước khi ăn cơm, tại uống một thìa xúp, uống một lọ, thì ít ấy khỏe mạnh và bớt đau.

BRONCHOSERUM
Một lọ. . . . 0$90

Rượu Tonique Tonkinois vừa bổ, vừa ngon
Giá một chai là . . . . 2 $ 25

DẦU GAN CÁ THU
Một lít. . . . . 12 f. 00
Bộ từ 1 $ 90 đến 2 $ 00 (tây theo giá gốc bao Nhà-nước lên xuống) ?

Thuốc chữa bệnh hen rất thần hiệu
(SIROP N)
Một chai. . . . 1 $ 60

Thuốc viên bổ huyết « Pilules Pinck »
Một lọ. . . . . 4 f. 45
Bộ 0 $ 70 đến 0 $ 80
Sáu lọ. . . . . 24 f. 50
Bộ 3 $ 90 đến 4 $ 00

Thuốc nước bổ huyết « LE PEPTO KOLA ROBIN »
Một lọ . . . . . 11 f. 50
Bộ 1 $ 70 đến 1 $ 80

LE SIROP D'HEMOGLOBINE BYLA
Thuốc (mau bổ bổ huyết
Một lọ . . . . . 11 f. 40
Bộ 1 $ 80 đến 1 $ 90

CACHETS ANTIGRIPPES
Trị bệnh sốt rét, cảm, cúm, cảm grippe bệnh cảm về mùa nắng. Thường hay làm người ốm bệnh grippe, nhiều người phải chỉ trong vài ngày thì chết.

Ai có người phải bệnh ấy nên đến bản-hiệu mua ít viên thuốc antigrippes. Thuốc này rất thần hiệu đã cứu vô số người ai cũng biết tiếng.

Giá bán mỗi viên một hào

Cách dùng : cách 3 giờ đồng hồ uống một viên rồi uống nước rõ nóng, đắp chăn cho ra mồ hôi. Hễ càng ra được nhiều mồ hôi càng mau khỏi, nếu muốn cho chóng ra mồ hôi thì uống rõ nhiều nước nóng và ở người cho nóng đầu thì chỉ trong 24 giờ là khỏi.

Bào chế MONTÈS, 54, phố Paul-Bert, Hanoi

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC CỦA NGƯỜI VIỆT NAM
鎔金寶南
BIJOUTERIE – ORFÈVRERIE
NAM-BẢO
Hanoi — 16, Rue de la soie, 16 — Hanoi

CHẾ-TẠO : — Vòng, xuyến, hạt, nhẫn, giầy deo đồng hồ, giầy truyền, đầu gậy, sâu ô, tai-lọc, vỹ thuốc lá, hộp thuốc lá, vẽ điếm, v. v... bằng vàng đúng tuổi đúng cân và toàn bạc nén. Có nhiều thợ khéo để làm hàng nhu cầu qui khách đặt tối-riêng.

BÁN : — Vàng diệp Vinh thịnh-long, mặt đá thực đủ các mặt), ngọc-thạch, giầy deo thì hạt, giầy kim-khánh giầy kim tiền, đồng-hồ quả quít vỏ bạc và vỏ kền, v. v.

Buôn bán chắc chắn, nói lấy sự tín của làm gốc.
2042

Ngài nào có phiếu quốc-trái hoặc phiếu cổ-phần hay trái phiếu của các hội công Thương khác muốn bán thì xin mời quá-bộ lại hiệu tôi xin tính giá thiệt cao vì có người cần đến nhờ tôi mua hộ nên được giá hời lắm lắm.

Này kính-bạch,
ĐỨC-LONG Thương cục
Số 90, Phố Mã-Mây, Hanoi
(Tonkin)
2008

TRÚ-THIÊN-ĐƯỜNG

Bến Hòn Gai, số 30
Phòng giám-y Hoàng Phèn, số 29
(Rue du Vieux Marché)
Hanoi

Bản-hiệu mới xin được chép chuyên-trị về việc ho lao có đủ các thứ thuốc và các thứ dầu nhúc cho bệnh. Lại có một lọ thuốc riêng để đi phá quan, trị huyết. Sẽ nó đưa tinh, về một bọn nào tây thời việc bỏ thì rất là vui vẻ, mà thiếu về việc hiếu thì rất là buồn rầu.

Tinh giá rất rẻ. Các ngài ở xa muốn thuốc bản-hiệu cứng xin nhận.
2063

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hano
MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cẳng, chân-song bằng xi-măng. Được nhiều giấy khen của nhà nước.

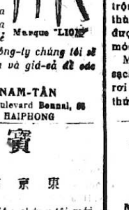
Hàng tốt, giá công hạ, vi hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.
2048 **MẠO-THỊNH kính cáo.**

BUÔN TẠI GỐC,
BÁN TẠI NGỌN

Có lời khách đặt để Quý-khách biết Công ty chúng tôi mới xuống tại Hải-phòng làm đủ các thứ ghế mây kiểu « Thonet » :

Chaises
Canapés
Fauteuils
Rocking-chairs
Porte-manteaux
Tables et Lits


Marque "LION"

Quý-khách ở xa cần thứ nào, mua buôn hoặc mua lẻ xin viết thư cho Công-ty chúng tôi sẽ gửi ngay kiểu-mẫu và giá-cả để cho Quý-khách biết.

NAM-TÂN
66, Boulevard Bonnal, 66
HAIPHONG
2062

華 PAO-VA 寶

28, *Phố Hàng Bồ, Hanoi*
寶華八什牌門商蒲行內河京東

Chúng tôi có lời kính trình các qui-khách biết rằng hiệu chúng tôi mới có một bọn hàng rất tốt như: ngọc-thạch, hổ-phách, mặt hué cùng nhẫn, đồ bạc, đồng hồ treo, đồng hồ quả-quít, v. v. ở Hong-kong sang.



Các qui-khách có lòng chiếu cố, xin mua đi-ngọc tới bản-hiệu, kẻo mất một dịp đặc biệt, mà đi mua cho ít nhiều mặc lòng, nhất luật đồi đãi, tính giá thật rẻ.

Cùng một kẻ tàu này, chúng tôi lại mới thỉnh thêm được vài tay thợ kim-hoàn nhất khéo ở bên Tàu sang nữa, từ đồ bạc cho chí đồ vàng, kiểu mới, lối Tây, lối Tàu, họ đều làm được cả.

Các qui-khách có lòng đặt hàng cho bản-hiệu, thì chúng tôi lại xin hết sức làm cho các qui-khách mãn-ý mới nghe.
2030

hay trốn mà đi, hoặc một đôi khi sự canh gác vắng trong giờ làm thuốc thời bất-tiện lắm ; vậy thời sự canh gác và chẳng phải cốt để mà cấm người vào ra, sao có những điều rất cay nghiệt như là những điều sẽ kể sau nầy.

Cách vài hôm nay có một lũ bọn mười lăm người nhà quê ngồi ở con đường giữa đồng An-cựu, người thời xem bộ muốn rẫu mà phần vân cũng nhàn, nói rằng người nhà có cha mẹ đau, người kia có bà con yếu vào điện trị ở nhà thương, ở từ xứ quê đến đây cách hơn một ngày đường lại lỡ phí hết sáu bảy hào bạc mới đi đến mà đã lựa ngày chủ-nhật mới đến, nhưng đến từ buổi mai đến tối chẳng được vào, lại còn bị người canh cửa đánh đập đuổi khác chợ mãi càng tối phải trở ra về, nếu ở lại nửa tiền đâu mà ăn đợi cho đến ngày thứ năm mới vào mà vào chưa chắc có được không, hay lại bị đánh đập nữa. Trong bọn nhà quê ấy có người lại nói rằng : Dù đợi đến mấy kỳ thứ năm chủ nhật khác cũng chẳng vào được, vì rằng người canh cửa ấy trông thấy những kẻ đó áo quần lam lũ, ăn nói quê mùa, đã không cho vào lại còn đánh đập, chỉ như những người áo quần sang trọng, thời họ muốn vào ra lại nào tùy ý, có ai ban bổ làm gì. Thôi đành ra về, chớ có thông đợi mà vô ích.

Thử hỏi đó mà xem thời hôm ấy tại nhà thương có người bệnh thổ ra, quan phải người canh cửa, người canh cửa chẳng biết phải lại ai, rồi lý mình cấm lấy không cho ai vào ra cả, nhưng điều tự ý ấy chỉ thi hành được với những người quê mùa mà thôi. Còn như người khác thì tưởng cũng khó mà cấm ngăn họ được trong ngày chủ-nhật mà quan đã cho phép vào.

Ôi ! nhà nước ấp ra sức nhà-thương cốt để cứu dân độ thế, mà dân là ai ? Có phải phần nhiều là dân nhà quê. Thế thời cái mục đích của nhà nước là rất hay, mà cái mục-đích của người canh cửa nhà-thương là rất dở nó hay dùng cách hễ áp đảo đánh đập kẻ nhà quê trong khi vào ra thăm viếng chốn nhà thương, sự ấy tưởng quan trên cao xa chưa thấu, chớ người thường ai cũng bất bình cách đối đãi của người canh cửa ấy nhiều lắm. Không trách gì mà những nơi nhà quê rất lấy làm sợ vào trị bệnh tại nhà thương. Ấy cũng vì sự vào ra cấm đoán đã ngặt mà hiệp đáp cũng nhiều đó vậy. Sự ấy quan tâm lắm thay !

Cái bẫy không nhạy. Ở làng A. H. gần Hưế có ông phú già kia tánh rất lỉnh mẫn, về việc để phòng kẻ trộm, ông rất là siêng năng, vườn rộng hơn ba mẫu đất, nhà ngói ba bốn cái, mà quanh năm ông chẳng mất một vật gì mọn mảy, cách để phòng của ông rất là lạ thường, khi ông dùng bẫy, hoặc khi ông dùng trí lừa gạt chúng nó, cho nên chúng nó rất lấy làm sợ hãi, không dám vào nhà ông, dù ông đi vắng mà nhà cũng không mất trộm. — Cách hơn một tháng nay, ông mới bày ra được một cái máy để phòng kẻ trộm cái máy ấy chỉ dùng một sợi dây nhỏ dăng quanh ở hè nhà, nếu ai động đến thời ở trong nhà có cái thùng treo rơi xuống phải biết ngay, cái máy dùng để phòng trong mấy tháng mà sự trộm cắp trong vườn nhà được yên lặng. Nghe đâu đã mấy phen kẻ trộm thì hành để phép làm cho cái thùng ấy chó rơi mà vẫn không được, chẳng rõ ông dùng cách máy móc gì mà tài như thế ?

Mới vài hôm nay nhà ông bị mất sạch cả mà cái thùng ấy vẫn không rơi xuống ; ấy chỉ vì kẻ trộm dùng thức cắt rui nhà mà chui xuống !

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Một cái nạn sân rất ghê thảm ! — Hôm nọ, tại phòng hộ sản trong nhà thương có chứa một người đàn bà bị sản nạn rất nên ghê gớm, tay các quan thầy thuốc cấp cứu đã lận lực cùng phương, mà phải đành chịu bỏ cả hai mạng ! những người được mục kích lấn bi-kịch hôm ấy đều lấy làm thảm thiết vô cùng.

Số là có người đàn bà nhà quê độ vài mươi tuổi, mới có nghén con so, nguyên người ấy lấy chồng trong nhượng-địa nầy, ở gần nhà thương, mà chẳng cũng vì tin theo thói « con so về nhà mẹ », cho nên đến kỳ sanh sản phải trở về làng mình, chẳng hay khi chuyển bụng, bà mụ bắt rặn non rồn nát thế nào, mà nghe nói đã 13 ngày không sao đẻ được ; sau cũng qua phải khiêng đến nhà thương thì đã quá rồi, quan thầy thuốc hết sức chữa chạy cũng không cứu được nữa.

Ôi ! sao đời bây giờ mà lại ở giữa chỗ có đủ cách hộ sản vệ-sinh, mà còn có lắm người không hiểu đến thế.

QUẢNG NAM

Dân thấy nhẹp điền. — Phái bộ của sở Công-chánh chuyên coi về việc dẫn thấy nhẹp điền, hiện nay đã đo đất bọn đồn điền của phận tỉnh Quảng nam. Chẩn nghe Thu bốn lăm bề chứa nước rồi tây mới cao thấp duyên dẫn đi khắp cả toàn hạt. Ấy thực là một điều hy vọng rất lớn lao và một cái vấn-đề rất quan trọng cho nông nghiệp tỉnh nầy, từ nay mới có thể đợi đến ngày kết cục.

CHO THUÊ HAY BÁN

Một cái nhà gạch có gác lợi vừa chưa, chỗ để đồ, nhà mới làm và riêng để một hàng buôn bán to hay nhỏ.

Ở Cầu-họ (tỉnh Nam định) gần ngay bờ sông, và cách nhà ga độ 200 thước.

Ai muốn mua thì hỏi tại :

1° M. Lê-văn-Cối, 46, Rue des Modes prolongée (1) à Hanoi ;
2° M. V. D. Hậu, 44, Rue du Commerce, à Haiphong.
3312

(1) « Phố Hue dài kéo dài » prolongée tức là phố không phải hàng Cót đi tắt, vào Bảnh tỏ gà. Về cạnh nhà ông Goubert.

XIN XEM CHO KỸ

Phàn nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng các-bạch của bản-hiệu đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài tự rẫy đã có lòng chiếu-cố đến bản hiệu thì xin nhàn thì :

« Nhà Bán-thuốc Ed. Montès có đóng-nỡ ba chuồng mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54 Hanoi.

Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54 Rue Paul Bert Hanoi.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được rõ : Báo bán lẻ 0$05 một số. Mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệu qui ông nào mua thì gửi tiền cho bổ không có tiền phiếu thì không gửi mua thì báo quán không trả lời. — Mua báo thì nhà tờ rằm hoặc mùng một tháng tây trả đi cho gọn.

BÁO CÁO VIỆC RIÊNG

Bản quán mở ra mục này để đăng những lời bố-cáo về việc riêng, giá đăng bảo thì tùy viên, đã ai thấy. Phàm những việc đăng ở mục này, tỉ lệ tin, người ấy nhận trách-nhiệm, chớ bản quán không biết tường hư thế nào cả.

Tên tôi là Đặng-cả-Minh, ở phố hàng Nâu, số 44, có lời kính-cáo chư ông chư bà biết rằng : Hàn-thị-Phan là thừa-thiếp của tôi (nhưng mà không có giấy giá-thú) xưa nay vẫn cãi cọ với mẹ tôi, mà mấy tháng nay chẳng biết vì cớ gì lại sinh biến, nên hôm 15 tháng tư Annam năm nay (12 Mai 1922) đã tâu cả quần áo tư trang về nhà ngoại, ngày lúc ấy mẹ tôi đã trình hàng xóm láng diềng và trưởng-phố rồi. Sáng hôm qua là 23 tháng sau Annam (17 Août 1922) thị ấy sinh sự cãi nhau với mẹ tôi, ra cửa làm rầm rĩ, sau lại lên trình Cẩm hàng Đậu xin về nhà ngoại. Quan Cẩm phạt cả đôi bên, mỗi bên 0 p. 80, rồi hỏi chúng tôi có bằng lòng cho về không, chúng tôi thấy thị ấy đã giỏi lòng như thế thì đã trả lời rằng bằng lòng cho về rồi, và khi về nhà, mẹ tôi đã trình trưởng-phố và hàng xóm láng diềng rồi.

Vậy từ nay trở đi, thì ấy không phải là người nhà chúng tôi nữa, chúng tôi không chịu trách nhiệm những sự của thị ấy làm nữa.

Nay kính-cáo,
ĐẶNG-CẢ-MINH
3316

NHÀ-ĐỂ MỚI

70, Phố Hàng-Bông Hanoi

Nhà Đẻ quan Docteur PAUCOT có 40 buồng, sạch sẽ, tinh mọc, đèn máy, đồ dùng như phòng khách Ô-tên, có người hầu hạ nước nôi, giặt-giũ, và phát áo lợt lòng, sữa, chai nước nóng, cối và có lã, có xiêm.

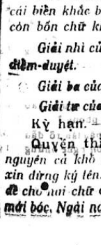
Sự trông nom lại có hai bà Sages-femmes đã từ chức rồi là bà Phạm-thị-Lý và bà Ng-thị-Yến ở hẳn trong Nhà-Đẻ hàng Bông để đỡ đẻ và tiếp đãi các bà, mà tôi ngày nào cũng lên thăm bắt mạch khai đơn cũng không lấy tiền. Bà nào muốn tiện mời về đỡ ở nhà cũng được.

Ai bằng huyết, tiểu tiện huyết bạch, hiếm hoi, muốn chữa để vào chữa cũng được (năm riêng). Xin mời lại xem và hỏi cách thức.

Mỗi bà một buồng, 10 ngày. **0$00**
Mỗi bà một buồng, 10 ngày. **10.00**
Mỗi bà hai buồng, 10 ngày. **16.00**
Mỗi bà hai buồng, 10 ngày. **20.00**

Ra vào tự do
2557

DẦU BẠC-HÀ TỐT THƯỢNG HẠNG



Thứ dầu bạc-hà này do người Đại-pháp chế ra, chữa các bệnh nhức đầu, đau bụng, tê thấp rất là thần hiệu.

Dầu dựng lọ nhỏ, lại có cả vải cao su bao kín nút, không khi nào hả được.

Mỗi lọ chỉ đựng có ba grammes dầu mà thôi.

Giá bán rất rẻ.

Nên nhận kĩ dấu-hiệu là « HAI CÂY » (DEUX PALMIERS).
2051

Giải thưởng văn về bài ca soạn cho con trẻ ở Âu-trí-viên

Đề mục. — *Một bài ca « thượng-lục lạ-bát » để dùng làm bài hát cho lũ trẻ trong khi chơi đùa ở Âu trí-viên (幼稚園), nghĩa là lợi những nơi mà nay mai lội Khai-trí tiến-đức sẽ lập ở các thôn xã để trông-nom con trẻ từ bảy tuổi trở xuống, dù cho các nhà có con vì bận công việc, không thể tự trông-nom được.*

Giải thưởng. — *Bài quán-quân được tặng hai cái khăn thêu của Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ và một cái biển khắc bốn chữ sơn son thiếp vàng, đáng giá một chục bạc, cũng là tiền của nhà nữ-sĩ ấy, còn bốn chữ khắc trong biển thì của hội-đồng diễm-duyệt nghĩ tặng.*

Giải nhì của Chợ-thiện-đường : một bức thêu bằng vóc đại-hồng, cũng có bốn chữ của Hội-đồng diễm-duyệt.

Giải ba của hiệu ảnh Thụy-ký : một bức ảnh phóng-đại.

Giải tư của M. Hoàng-xuân-Lan là chủ xưởng đúc công : một cái tư đồng cũng có chạm mấy chữ.

Kỳ hạn. — *Đến ngày 31 Décembre thì hết hạn thu quyển.*

Quyền thi. — *Muốn cho tiện việc rọc phách các bài thi, xin nhất luật dùng giấy tây trắng để nguyên cả khổ rộng, mà viết một mặt, trang trên để lên và chỗ ở, trang dưới viết bài thi, dưới bài xin đừng ký tên. Những bài dự thi, xin cho vào một cái phong-bì gián kín, ngoài phong-bì nhớ đề chữ nhỏ chữ « VĂN THI » thực rõ, để khi nhà báo tiếp được, sẽ cất riêng ra một nơi, đợi khi hết hạn mới bóc. Ngài nào dự thi, xin cứ gửi đến bản quán, 61-63, phố hàng Bông, Hanoi.*

PHÒNG THÁM-BỆNH I

CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thường thú đi ngũ đồng Bắc-đầu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 33.
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
2018

CÁC CUỘC ĐI XEM

SĂN NHIỀN



Sắp diễn tích « ĐỘI CHỮ ĐỒNG TÂM ». Tích này đã diễn một lần ở nhà nghênh cuộc « Toàn-thắng » từ bốn năm nay, bây giờ, mới diễn lại.

Tối thứ bảy :
THÂN ĐIỀU MINH OAN
Câu được ước thầy, bà người con gái ước việc nhân duyên, sau đều được như nguyện cả, chỉ thương hại cho chị thà ba lấy được vua mà mắc nhiều nỗi oan khiên.

Tối chủ-nhật :
CON TẠO ĐỪA DUYÊN
Lạ làng nhất con Tạo đừa hằn
Hàng-sinh với Ngọc-anh gặp gỡ nhau
mà sau Ngọc-anh có thai, Đặng thương nhất khi Ngọc-anh gặp vợ chồng Sơn-tinh toán ăn thịt, kêu van than vãn rất là ai-bi.

Tối thứ hai :
DUYÊN NỢ PHONG TRẦN
Hồi nàng Lệ Kim dắt mẹ chồng đi hành-khất than văn rất não nuột.

Tối thứ ba :
KỲ NỮ VÕ TÌNH
Tích nay có một hồi bổ đẹp con đến thanh lâu để dạy con người là lý thú.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu-bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 16 đến thứ ba 22 Août 1922

Ba buổi ban ngày thứ năm có chỉ nhất chớp từ 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH
THỜI-SỰ « ÉCLAIR »

Rất hay ! Rất lạ !
QUANG-MINH HOÀNG-HẬU
REINE LUMIÈRE
Thiên thứ mười
Nghỉ
QUANG-MINH HOÀNG HẬU
Hồi thứ mười một
CHÀNG CHARLOT LÀM TRÒ
CHỚP-ẢNH KHÔI-HÀI

Từ 1er Avril giờ đi
Ngày nào cũng có nhạc, chỉ trừ tối thứ hai và chiều thứ bảy

Dự án Phục Hưng Cựu Hồ Petrus Ký (67–74) cảng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ · Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Tự rollins của Corne

Thương giới tân văn

Ngày 19 Août 1922

Giá bạc

Kho Nhà-nước 61.95
Nhà Ngân-hàng 6.95

Tàu tới tàu đi

Tàu *Angkor* ở Marseille đã chạy ngày 28 Juillet.

Tàu *Da'ng* ở Colombo đã chạy đi Singapore ngày 13 Août.

Tàu *Lieutenant de la Tour* ở Trung-hoa sang, chừng 26 Août thì tới Haiphong.

Tàu *Verdun* ở Haiphong sẽ chạy Tourane, Qui-nhon, Saigon ngày 21 Août hồi 12 giờ.

Tàu *Amboise* mang thư sang Pháp, đến ngày 25 Août ở Haiphong sẽ khởi hành.

Đấu giá

Ngày 21 Août hồi 16 giờ, tại sở Lục-lộ Hanoi đấu giá làm một cái nhà cho sở Kiểm-lâm ở Trữ thuộc tỉnh Bắc-giang.

Việc làm mới 10,298 p.57
Kỳ quĩ tạm 170 , 00

ĐỦ MÙI!

Hiệu CỰ-LONG mới nhận được đủ các mùi da đi mùa bức. Quí khách ông bà nào muốn dùng giầy tây, giầy ta thật tốt mà hợp thời-trang, xin viết thơ cho hiệu *CỰ-LONG, 61, Rue des Paniers, Hanoi.* 2027

RƯỢU

QUINQUINA CUSSAC

Rất bổ

dùng cho những người ốm yếu.

BÁN TẠI

NHÀ

GUIONEAUD FRÈRES

ở Hanoi-Haiphong, và tất cả các cửa hàng bán lẻ ở các tỉnh. 2051

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thư năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

泰 LỢI-THÁI 利

BẢN ĐỒ VÀNG BẠC

106 Rue des changeurs Hanoi

(Trước ở số 110)

Bản-hiệu chuyên nghề đã lâu năm buôn bán thực thà, được nhiều quí khách chiếu cố, đã thành nền nếp, nên có thể bán được nói giá hơn mọi nơi. Hàng bán có đơn nhận vàng đủ cân, đủ tuổi, đủ các ngài thân hành lại, hoặc gửi thư về, bản hiệu cũng theo thời-giá mà tính rất phải chăng 2049

興 CHẤN-HƯNG 眞

金銀珠寶首飾

Bản hiệu lại mới đặt thêm một thứ hàng thật rẻ, xưa nay chưa có bao giờ, là thứ hàng mới mành và lạnh thực mới mát hơn thứ sa tây chưa thường và tốt, số thì giá là cả-thảy bao nhiêu về mặc quanh năm không được, coi thực nhã và cực kỳ là đẹp

Kiểu đẹp! giá rẻ!

Có catalogue riêng, qui-khách muốn xem xin viết thư đến hỏi sẽ gửi

Phần.



2064

PHONG-TÀI

HIỆU ANNAM ĐÓNG GIẦY

Số 43, phố Xe-điếu (Rue des Pipes) Hanoi.

Không ngủ được

Thực là hại cho đường thể-dục và đường đức-tính;
Thực là hại cho sức khỏe;
Thực là ngăn ngủi ngày giờ.



Dức ngủ đã qua rồi. Không còn kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** *làm cho ngủ ngon.*

Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng bào chế lo đều có cả.

2065

Thuận-Thành

BOTTIER-CHAPELLIER

7, Rue des Caisses, Hanoi

(Số 7, phố Hàng Hòm)



Bản-hiệu đóng giầy tây giầy ta và làm mũ, đủ các kiểu giá tính trung bình.

Có catalogue để biếu các qui-khách.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM,
kính cáo.

2052

Kính trình các quí-khách biết rằng bản hiệu lại mới có sang một thứ hàng thật rẻ, xưa nay chưa có bao giờ, là thứ hàng mới mành và lạnh thực mới mát hơn thứ sa tây chưa thường và tốt, số thì giá là cả-thảy bao nhiêu về mặc quanh năm không được, coi thực nhã và cực kỳ là đẹp

Qui khách ở xa muốn xem hàng, xin cứ viết giấy về lấy mẫu, bản-hiệu xin vui lòng mà gửi đi ngay

Nay kính cáo

HÀNG KIỂU LẠ MỚI SANG!!!!

成興潘

PHAN-HUNG-THANH

26, Rue des Cantonnais

2046 HANOI (Tonkin)

HIỆU BÀO-CHẾ VÀ LỤC-HỌP

CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM

Ed. MONTÈS

Quan Bào-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 84

HÓA-HỌC CHẤT

và các thứ thuốc bào-chế

THUỐC ĐAU MẮT

Hiệu BONNET-CARD, trị các thứ đau mắt

THUỐC SOLUTION R. của ông **HOLBE** *để chữa a-phiện*

SOLUTION R. HOLBE

2 $ 50 một chai

Trong ống, mỗi ve thuốc này phải tiêu đến 200cc người Pháp tại mấy xứ thì mua được.

Gouttes « METHARSINATE »

1 $ 00 một lọ

Thuốc bổ máu, làm da-dẻ, mới một tháng thuốc sẽ thấy hiệu-nghiệm ngay.

Mấy thứ bán-hiệu hay bán :

Các thứ thuốc nước đựng lọ kín để tiêm vào da như thuốc bổ **CACODYLATE DE SOUDE**

Thuốc-tiêm gọi là **914**, trị bệnh Giang-mai

Thuốc ho-mô **SIROP PECTORAL** *đặc-chế rất hiệu nghiệm*

Thuốc lậu hiệu **MONTÈS**

Thuốc nống — 2 $ 00 lọ 30 viên

Thuốc thọc — 0 $ 90 một chai

Chữa các chứng lậu, chẳng kì mới hay cũ, uống thuốc cachous antiseptiques sẽ thấy thuốc thấm-nhuần vào bộ-phận đi khắp hết. Thuốc này rất chóng được và rất người phải dùng lắm.

Gouttes « VIRGINIE »

1 $ 80 một lọ

Trị những bệnh đàn bà như: Kinh nguyệt không đều, ong le khí hành kinh đau đớn, sinh nẻo, như đau bụng, gió mưa, nắng thuốc này đều mau siêu lắp lại mau tới trong mình đi, bao lâu.

ĐỒ BUỘC THUỐC

SỬ DỤNG ĐỂ THÍ-NGHIỆM HÓA-HỌC

ĐỒ MỔ-SẺ

Kính-ánh, đồ-ánh, thuốc-ánh hiệu LUMIÈRE và JOUGLA và giấy ánh, thuốc *Citrate* và thuốc *Bromure*

Bán chẩn và bán bao kẹo

Bánh cát và bánh lá

THUỐC ĐỂ RỬA

0 $ 08 một chai 1/4 litre

Trị bệnh giang mai sẽ ai mắc bệnh này cũ. Dùng thuốc rửa rồi thì nên uống thuốc nọ cho tiệt nọc! Dùng thuốc khác thì chẳng-cần phải nếm thuốc nọ thì mới cách khỏi hẳn được! Thuốc này rất hay, nói quả-sự chẳng hay đến sự sinh dục, lại bổ sức cho người rất nhiều. Muốn dùng thuốc này trong một chừng thì nên mua một chai lớn litre, giá có 3 $ 60 mà thôi

Nước hoa vệ-sinh mới sang

Kính trình các quý-khách biết rằng hiệu tôi bản thứ nước hoa Jean de Paris gọi là Arôme des Fellahs dùng để xức thuốc-lá, thuốc-điếu và xì-gà.

Lại có bán đủ các thứ như sau này: nước gội-đầu, ca-rem, phấn, xà-phòng thơm, vân vân.

Bán tại hiệu VŨ-QUANG-PHÚC

Thầu-khoán;
68, Phố nhà Thờ, Hà-nội
Độc-quyền Đại-lý Đ.Đ.

Bán cất và bán lẻ, giá tính phải chăng.

CAFÉ, RESTAURANT
HOTEL DES COLONIES

TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN

Chính-quán tại phố hàng Trống, số 80 ngay cửa Nhà-Thờ
Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, ở số 68 cũng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-sạn thừa tiếp các qui-khách Tây-Âu và Đông-Á cũng một cách bình-đẳng, mà lại để tùy ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, muốn ăn, ở, hoặc uống rượu chỗ biệt-lịch cũng được, và cũng một giá tiền.

Phụ-quán cũng có giây nói trực tiếp với chính-quán. 2048

AI MUỐN MAY MẶC, TƠ, LỤA HÀNG TỐT, HÀNG ĐẸP

THÌ NÊN ĐẾN HIỆU

PHAN-THÁI-THÀNH

Số 4 Phố hàng Ngang, Hanoi

Có đủ các thứ hàng Tây, hàng Tàu hàng Ta, hàng Saigon, vân vân





AU BONHEUR DES TONKINOIS

GRANDE FABRIQUE DE CASQUES FANTAISIE

HAI-CHINH

76, RUE DU PONT-EN-BOIS, 76

TONKIN – HANOI

Thưa các ngài, chúng tôi mới tìm được một thứ vải trắng lợp mũ thực bền thực đẹp mà không hao giờ dăn được.

2030 *Nay kính.*

BÁO NAM-KỲ KINH-TẾ

Mỗi tuần lễ xuất bản một lần ngày thứ tư,

Ở ĐƯỜNG CHARNER, SỐ 67, SAIGON

Giá mua đông niên 8 $ 00

Thực là một tập báo nói riêng về đường kinh-tế rất có ích cho tất cả mọi người. Vậy người Bắc-kỳ nên mua mà xem, lời lẽ nói rất đã đàng lý-thú.

CÁO-BẠCH

Chúng tôi kính trình các qui-khách biết rằng chúng tôi thuận bán chịu Phốt-phát (Phosphates) đến mùa tháng mười gặt rồi mới lấy tiền, song những các nhà tư mà mua thì phải có gì chắc-chắn để gửi chúng tôi làm tin, như là: đồ bản của nhà ruộng nương (Titres de propriétés) phiếu Quốc-trái (Titres d'Emprunt Français) phiếu Đông-pháp công-thái (Titres d'Emprunt Indochinois) vân vân.

Những giấy phiếu Quốc-trái, công-thái mà chúng tôi giữ để làm tin thì bao giờ cũng vẫn là của những các nhà mua hàng chịu đem gửi; mà khi đến hạn giả tiền mua chịu hàng rồi thì chúng tôi giả lại các giấy má ấy, mà nếu đang khi chúng tôi giữ các giấy má ấy có phiếu nào được mở trăng số thì cứ số ấy vẫn thuộc về của người có phiếu đem gửi.

Những các làng đã cải lương rồi mà có những giấy phiếu ấy có thể mua chịu được phốt-phát, muốn biết cách thức mua chịu phốt-phát thế nào thì các làng ấy có hỏi tại các tòa Công-sứ.

Kính cáo

SOCIÉTÉ DES PHOSPHATES DU TONKIN,

133, Avenue Paul Doumer,

HAIPHONG.

2038

No 103

TÁI-SINH-DUYÊN

(Sự-tích Mạnh-lệ-quân)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *dịch thuật*

Lại nói chuyện *Hoàng-phủ-kinh* đem tờ canh-thiếp của họ *Lưu* đưa cho tòa Khâm-thiên-giám, nhờ chọn ngày làm lễ cưới. Ngày hôm sau, *Doãn* phu-nhân vào cung để định nói với *Trưởng-hoa* hoàng-hậu tâu xin phong cho họ *Mạnh* và họ *Tô*.

Khi vào tới cung, *Trưởng hoa* hoàng-hậu hỏi :

— Hôm trước con đã hết sức bẩm-tấu xin tha cho nhà họ *Lưu*, chẳng hay em con đã làm lễ hoàn-hôn cùng họ *Lưu* chưa ?

Doãn phu-nhân nói :

— Vì việc ấy mà hôm nay mẹ phải vào đây để nói cho con hay : con có tâu xin thánh-thượng gia-phong cho họ *Mạnh* và họ *Tô* thì em con mới dám làm lễ hoàn hôn cùng họ *Lưu* vậy.

Trưởng-hoa hoàng-hậu hỏi :

— Họ *Tô* là ai mà muốn xin gia-phong ?

Doãn phu-nhân mới thật chuyện cho *Trưởng-hoa* hoàng-hậu biết việc rằng *Tô ánh-tuyết* giết dao hành-thích và gieo mình xuống sông, vân-vân.

Trưởng-hoa hoàng-hậu khen rằng :

— Nàng *Tô-ánh tuyết* không tham phú-quí mà giữ được tiết liệt như thế, thật cũng là một người hiếm có !

Doãn phu-nhân lại nói cho *Trưởng hoa* hoàng-hậu biết việc nàng *Lưu-giên-ngọc* vì muốn thủ-tiết mà phải trốn đi ở chùa, chịu khổ-sở trong 3 năm, vân vân.

Trưởng hoa hoàng-hậu nói :

— Ba người cùng giữ được tiết-nghĩa như thế, đáng lẽ đều nên gia-phong Nay xin thân-mẫu cứ về, đợi thánh-thượng vào cung, con sẽ tâu bày, chắc thế nào thánh-thượng cũng phê-chuẩn.

Doãn phu-nhân cáo-từ lui về. Một lúc, vua *Thành-tôn* vào cung *Trưởng-hoa* hoàng-hậu ra nghênh-tiếp, vua *Thành-tôn* phán rằng :

— Hôm nay trẫm lui triều hơi sớm, âu là trẫm cùng hoàng-hậu đánh chơi mấy ván cờ, hoàng-hậu nghĩ thế nào ?

Trưởng-hoa hoàng-hậu vâng lời. Nội-giám bưng bàn cờ đến, rồi bày các quân ngà để vua cùng hoàng-hậu đánh cờ. Nguyên *Trưởng-hoa* hoàng-hậu xưa nay đánh cờ cùng vua *Thành-tôn*, bao giờ cũng thắng, bấy giờ hoàng-hậu đại bại, thua luôn 3 ván.

Vua *Thành tôn* thích chí, truyền cất bàn cờ đi, rồi hỏi rằng :

— Hoàng-hậu vốn là tay cao cờ, hôm nay thua luôn 3 ván, chắc là trong lòng nghĩ-ngợi việc chi mà không lưu-ý đó chăng !

Trưởng-hoa hoàng-hậu vội-vàng qui xuống tâu rằng :

— Quả là hôm nay tôi có chút việc quan-tâm, nên không nghĩ chi đến cờ, tội ấy thật cam vạn-tử.

Vua *Thành-tôn* đỡ dậy mà hỏi rằng :

— Chẳng hay hoàng-hậu có việc chi quan-tâm, nên tâu rõ cho trẫm nghe.

Trưởng-hoa hoàng-hậu tâu rằng :

— Buổi sáng hôm nay, lão-mẫu tôi vào cung, có dặn tôi tâu xin bệ-hạ gia-phong cho 3 người thi em tôi là *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* mới yên lòng mà làm lễ hoàn-hôn cùng nhà họ *Lưu* được.

Vua *Thành-tôn* hỏi :

— Ba người là những người nào mà lại muốn được gia phong ?

Trưởng hoa hoàng-hậu tâu rõ đầu đuôi cho vua *Thành-tôn* nghe những việc *Mạnh-lệ-quân* cải trang trốn đi, *Tô-ánh-tuyết* gieo mình xuống sông và *Lưu yên ngọc* cam chịu khổ-sở ở chùa *Vạn-duyên-am*, vân vân.

Vua *Thành-tôn* hỏi :

— *Tô-ánh-tuyết* là con cái nhà ai thế ?

Trưởng-hoa hoàng-hậu lại thuật hết lai-lịch nàng *Tô-ánh-tuyết* cùng việc nàng giết dao hành thích cho vua *Thành-tôn* nghe. Vua *Thành-tôn* kinh ngạc mà rằng :

— Họ *Mạnh* và họ *Lưu* cam tâm thủ-tiết là phải, chứ như họ *Tô* cũng một lòng thủ-tiết, hà chẳng lạ lắm ru! Nàng vốn con nhà thường dân mà không tham phú-quí, chịu thác mình gieo mình xuống sông, cũng là một sự đại-hạnh cho nhà *Hoàng-phủ* vậy. Bà nàng cũng giữ trọn danh-tiết, thật đáng gia phong. Nay trẫm giáng chỉ gia phong cho *Mạnh-lệ-quân* làm Chánh-thất vương-phi, *Tô-ánh-tuyết* làm Nghĩa-liệt phu-nhân và *Lưu-yên-ngọc* làm Tiết-nghĩa phu-nhân.

Nói xong, tức khắc truyền cho nội-giám cứa soạn phong-cáo. Vua *Thành-tôn* lại bảo *Trưởng-hoa* hoàng-hậu rằng :

— Khi trước trẫm vẫn tưởng là *Mạnh-lệ-quân* đã tạ thế rồi, chẳng ngờ chi đến, bây giờ mới biết là họ *Mạnh* đã cải-trang trốn đi. Trẫm muốn ban chiếu khắp thiên-hạ, cố tìm cho thấy họ *Mạnh* để khiến họ *Mạnh* được kết duyên cùng *Hoàng-phủ thiếu-hoa*, trẫm mới hả lòng.

Trưởng-hoa hoàng-hậu nói :

— Thân-phụ và thân-đệ tôi đẹp yên giặc Phiên, được vinh-phong vương-tước, thiên-hạ ai là người chẳng biết. Nếu *Mạnh-lệ-quân* còn sống ở trên nhân-thế, tất cũng lần-mò tiến Kinh. Từ bấy đến nay, một vì âm tín, tôi chắc là nàng bị lưu lạc khổ sở mà chết mất rồi.

Vua *Thành-tôn* nói :

— Không có lẽ! Người hiền bao giờ cũng được trời giúp, *Mạnh-lệ-quân* đã là người trinh-tiết, quyết không khi nào đến nỗi yểu vong vậy. Hoặc-giả có việc chi ngăn-trở, cho nên chưa tìm thấy đâu, ngày nay trẫm treo một cái giải thưởng rất hậu, tức khắc có kẻ tìm ra. Việc nàng phải trốn đi, thật là lỗi tại trẫm, nếu không tìm thấy nàng, sao cho trẫm được yên lòng.

Nói xong, tức khắc truyền chỉ tuyên-yết cho thiên-hạ biết việc *Mạnh-lệ-quân* trốn đi, lại thuật rõ dung mạo và niên-kỷ họ *Mạnh* như-thế nào. Trong khi đi, có cả con nữ-tỳ theo hầu, tên gọi *Vinh-lan*. Vô-luận quan-dân, hễ ai dang-cấp họ *Mạnh* mà đem ra thì thưởng cho 500 lạng vàng và 50 tấm lụa; hễ biết ở đâu mà báo tin thì cũng được thưởng 100 lạng vàng và 10 tấm lụa. Địa-phương quan tìm thấy, sẽ được thăng 3 cấp.

Lại nói chuyện nội giám đem mấy đạo phong-cáo của vua *Thành-tôn* thẳng tới vương-phủ, *Hoàng-phủ-thiếu-hoa* bày hương án ra để nghênh-tiếp. Ngày hôm sau, nhà hoàng-phủ sửa-soạn các đồ tế-lễ, *Loãn-phượng-cung* ở chính giữa thì treo bức tranh của *Mạnh-lệ-quân*, và thờ phong-cáo họ *Mạnh*; phía tả là *Bích-lân-cung* thì thờ phong-cáo họ *Tô*; còn phía hữu là *Kim-tước-cung* thì dàng làm tân-phòng của họ *Lưu*.

Hoàng-phủ-thiếu-hoa rót rượu tế họ *Mạnh*, rồi sụp lạy mấy lạy. Vợ chồng *Hoàng-phủ-kinh* cũng đứng vái mà khấn rằng :

— Cái lòng trinh-liệt của con, thật đã đáng khâm. Chúng ta cũng nên lạy một lạy, chỉ vì theo lễ thì cha mẹ chồng không lễ lại lạy con dâu.

(Còn nữa)